

עבודת השם

פּרָשַׁת "זְבָרִים"

תישא: וידבר ה' אל משה לך רד ששם דיבר הקב"ה עם משה בדיבורי קשים ובחרון אבל בשעה שבא משה לכתוב הדברים בתורה כתבם ברמו והזכיר רק המקומות שבהם חטאו והכעיסו את הקב"ה משום כבודם של ישראל, שלא רצה הקב"ה שייכתבו עונותיהם בפירוש בתורה. ואפי' עונו של אדם אחד אין הקב"ה רוצה שיכתב מפורש אלא כתבו בקצרה וברמו.

"אֵלֶּה הַדְּבָרִים, אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל-כָּל-יִשְׂרָאֵל, בְּעֶבֶר, הַיִּרְדֵּן: (דברים א"א) שנכנס אב ממעיינים בשמחה - חומש דברים הנקרא בשם ספר משנה תורה, פותח בתוכחה בימי חודש אב, ימים קשים לעם ישראל, כדי שזכור כולנו שגרמנו צער לקדוש ברוך הוא. והצער הזה נהפך לצער עבורנו, ימי דין, ימים שמזלם של ישראל למטה חס וחלילה, ומשום כך פותחים דווקא בפרשת תוכחה, שנדע להיזהר במשנה זהירות בימים אלה להרגיש בצער השכינה ובגלותה - גלותנו. בימים אלו עלינו לזכור שאנו נמצאים בגלות ארוכה וממושכת של קרוב לאלפים שנה, עבר קציר כלה קיץ ועדיין לא נושענו. במגילת איכה כתוב: "כל רודפיה השיגוה בין המצרים". ופרש זאת הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו אמן, באופן כזה: "כל רודפי ה' השיגו ה' בין המצרי". דהיינו, כל מי שרודף ה' ואוהב מצותיו השיגו בין המצרים, בימים קשים אלו דווקא.

הרב הקדוש רבי מרדכי מגדבורנא זכותו יגן עלינו אמן היה אומר: בטבע העולם, אבא שיש לו עשרה בנים ומתו מתוכם שבעה, הרי השלושה הנותרים אהובים ביותר, משום שאלו מה שנשארו לו בחייו. אף הקדוש ברוך הוא כן, אנו שארית הפלטה, ולכן אהבתו וקרבתו אלינו גדולה, ובפרט בימים טרופים אלו. ועיקר מטרת הריחוק שהרחיקנו השם יתברך מאדמתנו היא כדי שזכור עונותינו, נתחרט על מעשינו, ונחזור בנו. וכמו שנאמר: "בושו והיכלמו מדרכיכם בית ישראל". הזמן הזה והימים הללו ימים קשים הם, וזמן פורענות בעולם, צריכים לדעת שאף על פי שעת צרה היא, עם כל זאת עתידים אנו להושע ממנה, וכבר אמר דוד המלך, עליו השלום: "שבטך ומשענתך המה ינחמוני" והסביר זאת הסבא מנוברדוק זכותו יגן עלינו אמן, במשל לבן שטעה ביער עבות, והיה מפחד מאד מאריות ודובים, ופתאום קיבל סטירת לחי חזקה, טרם זעק הביט וראה שמכה זאת מאביו, מיד צעק אבא!!! וחבקו במקום לצעוק חמס על המכה שקיבל, וכן הדבר בעם ישראל שמקבלים מכות, אך בטרם יצעקו אם יראו ממי קבלו את המכה, הרי הם מתנחמים, ועל זה אמר דוד המלך: "שבטך ומשענתך המה ינחמוני".

"אֵלֶּה הַדְּבָרִים, אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל-כָּל-יִשְׂרָאֵל, בְּעֶבֶר, הַיִּרְדֵּן: (דברים א"א) אלה הדברים כבר נתבאר בפרשת מטות שציווה הקב"ה למשה לנקום נקמת ה' במדין ואחר יאסף אל עמיו. עכשיו מודיענו הכתוב שלאחר שנשתיימה מלחמת מדין והיו בעבר הירדן מוכנים להיכנס לתחום ארץ ישראל, והקב"ה אמר לו כי לא תעבור הירדן הזה רצה משה להוכיח את ישראל, שהיו מכעיסים ובאים לפני הקב"ה מאז שיצאו ממצרים עד שבאו לירדן. ועשה כן משה כדי שיחזרו בתשובה, ושלא יוסיפו להכעיס לפני הקב"ה, כיון שהיה עומד להיפטר מן העולם ולאחר מכן לא יהיה מי שיתפלל עליהם ויתחנן עליהם לפני הקב"ה וינקם בם ח"ו. משה הוכיח אותם ברמו ע"י שמנה את המקומות בלשון רמו היכן הם חטאו, משום כבודם של בני ישראל כדי לא לביישם. תפל ולבן וחצרות ודי זהב אינם מקומות אלא רמו המסמל על עברויותהם בעבר כגון: שהתעסקו והתלוננו בתפילות טעם המן לכן ניקרא בפסוק ובין תפל ולבן שלהן זה המן וחצרות מרמו על חצרות קרח שגרמו למחלוקת ודי זהב זה חטא העגל.

וכן גם רמו על מקומות שהיו בהם ישראל במדבר שהכעיסו את הקב"ה בזמן שנגמר להם האוכל במקום לבקש צרכהם בנימוס ובלשון תפילה החלו לבכות ולהאשים אשמות על משה רבנו. אבערבה בעוון הזימה שחטאו עשרים וארבע אלף איש בערבות מואב בגלל עדתו שבלעם הרשע ומול סוף עד שנקרע היס לגזרים בני ישראל התלוננו ויצו לחזור למצרים.

ויש אומרים שבשעה שהוכיח משה את ישראל הוכיחם בחוזק ובכעס גדול, שלאחר שאמר לו הקב"ה להוכיח אותם לא חשש משום דבר וביאר להם החטאים שחטאו אחד לאחד, וביאר כל עוון והמקום שבו עברו. ולכן אומר הכתוב: אלה הדברים אשר דבר משה שבכל מקום שנאמר "דיבור", הכונה לדברים קשים, כפי שנאמר בפרשת כי

כניסת השבת
צאת השבת
שקיעה
ר. תם
הנץ

19:21
20:24
19:42
20:54
5:56

הפטרה: "חזון ישעיהו"

עלינו לדעת שבימים אלו חייבים אנו להתקרב יותר לבורא עולם, ולהתאבל על חורבן הבית, וכבר אמר רבי שמעון בר יוחאי בגמרא ברכות (ל) מיום שחרב בית המקדש אסור לאדם שימלא פיו שחוק בעולם הזה, ואין הכונה להיות בעצבות, חס וחלילה, אלא שלא להרבות בשמחה שאינה של מצוה.

צריכים אנו לזכור את צערו של השם יתברך על בניו, וכמו שאמר אליהו הנביא, שבכל יום ויום אומר הקדוש ברוך הוא: "אוי לאב שהגלה את בני מעל שולחנו, אוי להם לבנים שגלו מעל שולחן אביהם" ועל ידי שאנו נצטער על חורבן הבית אז יתקיים בנו: "כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה". (כותנות פסים)

"אֵלֶּה הַדְּבָרִים, אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל, בְּעֶבֶר, הַיְיָדָוּן: (דברים א"א) בשבוע שקוראים פרשת דברים, חל תשעה באב, והמדרשים מקשרים בין הכתוב שאומר משה בפרשה "איכה אשא לבדי טרחכם ומשאבם וריבכם" (דברים, דברים א, יב) לבין קינת החורבן "איכה

ישבה בדד העיר רבתי עם" (איכה א, א). המדרש אגדה מרחיב את הקשר הנ"ל ואומר: אמר להם הנביא לישראל אילו זכיתם, הייתם קוראים בתורה ונתקיים לכם "וישכון ישראל בטח בדד" (דברים, וזאת הברכה לג, כח), עכשיו כשעשיתם הרע בעיני, תקראו "איכה ישבה בדד". וכן אומר על הכתוב "בושנו כי שמענו חרפה כסתה כלימה פנינו כי באו זדים על מקדשי בית ה'" (ירמיה נא, נא), "מקדש" אין כתיב, אלא "מקדשי בית ה'", זה חורבן בית ראשון ובית שני, ע"כ. כלומר, אמירת ה"איכה" של משה רבנו מסמלת את ה"איכה" של חורבן בית ראשון ושני.

אם נתבונן היטב בכל העונות הרמוזים בפרשיות לעיל, נראה שאותם עונות גרמו לחורבן בית ראשון ובית שני. המקור לחורבן הבית בתשעה באב הוא חטא המרגלים. לאחר שהמרגלים הוציאו את דיברת הארץ רעה אומר הכתוב: "ויבכו העם בלילה ההוא" (במדבר, שלח יד, א), ודרשו חז"ל (תענית כט ע"א) שאותו לילה ליל תשעה באב היה, אמר להם הקדוש ברוך הוא אתם בכיתם בכייה של חנם, ואני קובע לכם בכייה לדורות, ע"כ.

ע"פ ילקוט יוסף כרך ד.

פינת ההלכות "דיני רחיצה בשבת"

י. מותר לטבול במקווה בשבת במים צוננים, אך יזהר שלא יבא לידי סחיטת השיער, או המגבת. אבל במים פושרים אין להקל לטבול בשבת. ועדיף שלא יטבול בכלל בשבת מאשר יכניס עצמו בחשש איסור שבות בגלל מנהג טוב שאינו חיוב מעיקר ההלכה. ועל כל פנים אין למחות בחזקה ביד המקילים לטבול במים פושרים בשבת. [ילקוט שבת ד' עמ' סו]

יא. אסור להיכנס למרחץ בשבת אפילו רק להזיע, אבל אם נכנס למרחץ כדי ליטול משם חפץ מסוים, וכדומה, ואינו מתכוין להזיע, אף אם המרחץ קטן ובוודאי יזיע שם, אין בזה איסור, דכיון שאינו מתכוין להזיע לא נזרו בזה חכמים. [ילקוט שבת כרך ד' עמוד סז]

יב. מעיקר ההלכה מותר להתרחץ בשבת בנהר או בים (כשאינו שוחה) ובלבד שיזהר מלטלטל את המים שעליו בכרמלית. ולכן צריך שינגב גופו כשעולה מהנהר. וטוב שימתין עד שהמים שעליו ינטפו, וגם יתנגב בנחת, כדי שלא יבוא לידי איסור סחיטה. ומכל מקום כבר נהגו כל ישראל להימנע מרחיצה בים ובנהר בשבת, מחשש לכמה מכשולים. [ילקוט שם עמ' סט]

עלון זה לעילוי נשמתו

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאוגו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורמזון בן חוה	

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.

המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:
יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.aseem@gmail.com
כמו כן ניתן להוריד את העלון באתר "לדעת" ו"דרשו"

סיפור בהמשכים "שכר התמימות" חלק ב

קיצור: בכפר קטן התגורר יהודי פשוט וירא-שמים, אשר דרכו הייתה להתנהג בתמימות בכל עניין. תמיד הודה לה' על שהמציא לו את מזונותיו. **המשך:** הוסף לנהוג בתמימות, ואל תקבל מיד כל הצעה". הלך לשם היהודי ועמד בין הסוחרים העשירים. המחיר המוצע עמד על שנים-עשר אלף זהובים, וזה עתה הוצעו שלושה-עשר אלף. מיד הכריז: "חמישה-עשר אלף". עיני כל הסוחרים ננעצו בו. מי האיש הזה ומה הוא עושה כאן? הכפרי נראה רציני לגמרי, ואף הניח על השולחן חמישה-עשר זהובים, אחד לכל אלף, כמנהג המכרז. לחבורת הסוחרים זו הייתה צרה צרורה. רגילים היו לעשות קשר ביניהם, לזכות במכרזים בזול, ולחלוק ברווחים. האיש הזר הזה עלול לשבש את כל תוכניתיהם. הם הסתודדו והגיעו למסקנה שככל הנראה אין ליהודי הכסף הדרוש. החליטו אפוא להניח לו לזכות, וכאשר לא יהיה בידו לשלם, יתחדש המכרז. המכרז הסתיים והכפרי זכה באחוזת, במחיר של חמישים וחמישה אלף זהובים. הממונה הודיע לו, כי על-פי כללי המכרז עליו לשלם עד הערב מחצית הסכום ואת היתרה בעוד עשרה ימים. הכפרי שילם ביתניים חמישים וחמישה זהובים. עתה נותרו בידו חמישה זהובים בלבד. אמר האיש בליבו, לו הייתי צריך לעשות עתה דבר-מה, ודאי היה ה' שולח לי את הצדק שיורה לי מה לעשות. אכנס ביתניים למסעדה, כדרך הסוחרים העשירים, ואקנה לי ארוחה. ביטחוני בה' היה איתן, והוא נראה רגוע לחלוטין. כל העת בלשו אחריו עיניהם העצבניות של הסוחרים, שנכנסו גם הם לסעוד במסעדה. שוב ושוב התלבטו אם הכפרי, שנראה כמי שאין לו מושג בעסקים גדולים כאלה, יוכל לעמוד בתשלום. עם זה, אם יזכה באחוזת, יפסידו הם עסקה ששווייה פי עשרה מהסכום שהציע. בראותם את הכפרי יושב לו בנחת וארשת-פניו מלאת ביטחון, הגיעו למסקנה כי אכן טעו בו. לאיש יש כל הכסף במזומן ולכן אינו מודאג. ניגשו אליו הסוחרים, התנצלו על יחסם הקודם, והציעו לו למכור את זכיותו תמורת כל הסכום שהתחייב – חמישים וחמישה אלף זהובים. הכפרי גיחך, בעוד עיניו מחפשות את רבי משה-עלייב, שיוורה לו מה לעשות. תגובתו גרמה לסוחרים להאמין כי המחיר הזה נמוך בעיניו. ניסו מהלך אחרון. הם הניחו לפניו מאה אלף זהובים, ואמרו לו: "נהיה אפוא שותפים. קח לך את הכסף הזה תמורת חלקנו בשותפות". הפעם הבין הכפרי שזו הצעה שאין לסרב לה. העסקה נסגרה. הוא לקח את הכסף, שילם את מחיר האחוזת, זכה בבעלות על מחציתה, ועדיין נותרו בידו ארבעים וחמישה אלף זהובים במזומן. מכירת הפרה השתלמה אפוא מאוד... **סוף!**